

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 14 października 2020 r.

Druk nr 233

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Ryszard Bober

(-) Marek Borowski

(-) Marcin Bosacki

(-) Tomasz Grodzki

(-) Michał Kamiński

(-) Wojciech Konieczny

(-) Krzysztof Kwiatkowski

(-) Jan Filip Libicki

(-) Ewa Matecka

(-) Gabriela Morawska-Stanecka

(-) Janusz Pęcherz

(-) Joanna Sekuła

(-) Wadim Tyszkiewicz

(-) Jerzy Wcisła

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, 252, 568, 1222 i 1578) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) dodatek strażacki.”;

2) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Osobie, która była co najmniej przez 20 lat czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej, lub pełniła służbę w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży pożarnych, działających na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przysługuje dodatek strażacki do emerytury.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wynosi 20 zł miesięcznie za każdy udokumentowany rok bycia czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej.

3. Kwotę dodatku, o którym mowa w ust. 2, podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent od miesiąca, w którym przeprowadzana jest waloryzacja.

4. Przez czynne członkostwo w ochotniczej straży pożarnej należy rozumieć członkostwo, podczas którego ubezpieczony brał bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, posiadając aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz posiadając szkolenia pożarnicze uprawniające do udziału w działaniach ratowniczych.

5. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy dla siedziby jednostki ochotniczej straży pożarnej, której ubezpieczony był członkiem, na wniosek ubezpieczonego wydaje zaświadczenie o spełnieniu przez ubezpieczonego wymogów określonych w ust. 1 i 4.

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5,
- 2) równoważne członkostwu w ochotniczej straży pożarnej okresy członkostwa w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży pożarnych, działających na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz sposób dokumentowania tych okresów – mając na względzie zapewnienie prawidłowego naliczenia wysokości emerytury.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174 i 782) w art. 27 dodaje się ust. 6–11 w brzmieniu:

„6. Osobie, która była co najmniej przez 20 lat czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej, lub pełniła służbę w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży pożarnych, działających na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przysługuje dodatek strażacki do emerytury.

7. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wynosi 20 zł miesięcznie za każdy udokumentowany rok bycia czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej.

8. Kwotę dodatku, o którym mowa w ust. 6, podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent od miesiąca, w którym przeprowadzana jest waloryzacja.

9. Przez czynne członkostwo w ochotniczej straży pożarnej należy rozumieć członkostwo, podczas którego ubezpieczony brał bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, posiadając aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz posiadając szkolenia pożarnicze uprawniające do udziału w działaniach ratowniczych.

10. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy dla siedziby jednostki ochotniczej straży pożarnej, której ubezpieczony był członkiem, na wniosek ubezpieczonego wydaje zaświadczenie o spełnieniu przez ubezpieczonego wymogów określonych w ust. 1 i 9.

11. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10,
- 2) równoważne członkostwu w ochotniczej straży pożarnej okresy członkostwa w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży

pożarnych, działających na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz sposób dokumentowania tych okresów – mając na względzie zapewnienie prawidłowego naliczenia wysokości emerytury.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, 1428, 1492 i 1565) w art. 21 w ust. 1 dodaje się pkt 150 w brzmieniu:

„150) dodatek strażacki, o którym mowa w art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

UZASADNIENIE

Funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych na stałe wpisane jest w system ochrony przeciwpożarowej w Polsce. OSP prowadzi działalności mającą na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami. Strażacy biorą udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska, wypadkach a także innych klęskach i zdarzeniach.

Działalność ochotniczych straży pożarnych nie ogranicza się tylko do ochrony przeciwpożarowej, spełniają one także istotną rolę w rozwoju kultury na terenach wiejskiej. Ich działania służą upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności oświatowej. Nadrzędnym celem OSP było i jest niesienie pomoc ludziom.

Nie do przecenienia pozostaje ich rola na terenie wiejskim, gdzie w wielu zagrożeniach wyręczają służby Państwowej Straży Pożarnej. Należy wskazać ponadto, że system funkcjonowania OSP jest niezwykle rozbudowany, o czym najlepiej świadczy fakt, że w 16 tysiącach istniejących w Polsce Ochotniczych Straży Pożarnych zrzeszonych jest ponad 690 tysięcy Polaków.

Doceniając doniosłą rolę i odpowiedzialne zadania, które wykonują strażacy OSP, projektodawcy postulują wprowadzić wymierne, dodatkowe wynagrodzenie dla członków ochotniczych straży pożarnych. Podstawowym celem niniejszej nowelizacji jest przyznanie członkom ochotniczych straży pożarnych, którzy przez co najmniej 20 lat byli czynnymi członkami OSP dodatku do emerytury. Proponujemy przyznanie dodatku w wysokości 20 zł za każdy rok czynnej służby. Przez czynne członkostwo należy rozumieć okres, w którym strażak był ubezpieczony, brał bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, posiadał aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz posiadał szkolenie pożarnicze uprawniające do udziału w działaniach ratowniczych.

Powyższe warunki stanowią enumeratywne wyliczenie, które warunkować będzie możliwość ubiegania się o dodatek. Należy pamiętać, że w przeciwieństwie do Państwowej Straży Pożarnej działalność strażaków ochotników ma charakter działalności wolontariackiej, a nie służby.

Na wniosek ubezpieczonego strażaka właściwy wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) zostaje zobowiązany do wydania zaświadczenie o spełnieniu przez ubezpieczonego wymogów określonych w przedmiotowej nowelizacji.

Projektodawcy ponadto mając na uwadze zasadę równego traktowania, w celu ustalenia prawa dodatku do emerytury zostały zaliczone okresy pełnienia członkostwa w ochotniczej straży pożarnej w którymkolwiek państwie członkowskim Unii Europejskiej. Prawo Unii Europejskiej gwarantuje równość wobec prawa w stosunku do osób pełniących służbę w polskich jednostkach ochotniczej straży pożarnej oraz osób pełniących służbę w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży pożarnych działających na terenie innego państwa członkowskiego UE.

Zgodnie z intencją projektodawców minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze rozporządzenia określi formularz zaświadczenia składanego przez ubezpieczonego, który wnioskuje o przyznanie dodatku do emerytury.

Wejście w życie ustawy pociągnie za sobą konsekwencje dla budżetu państwa. W ocenie wnioskodawców skutki finansowe nie powinny być wyższe niż 150 mln zł. Nie można określić jak duża liczba członków ochotniczych straży pożarnych spełnia wymagania określone w projekcie oraz nie można dokładnie wskazać liczby osób, które złożą odpowiedni wniosek. Skutki finansowe można określić jedynie w przybliżeniu.

Projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych w budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.